

Poročilo predsednika

Irena Orešnik,

Zdrúženje hribovskih in gorskih kmetij Slovenije

V celoti izpolnjeni cilji

- **Uvedena enotna vrednost točke OMD 0,40 EUR (3. sprememba SN)**
- **OMD plačila so v celoti izvzeta iz dohodnine:** Kmet od tega ne plača davka na dohodek, ni posledic za socialne transferje

Delno izpolnjeni cilji

- Doseženo delno izboljšanje pogojev za hribovske in gorske kmete pri razpisih
- Dosežen pomemben preboj v javnosti; o hribovskih in gorskih kmetijah se piše več, prav tako o Združenju (objavljenih več člankov in intervjujev v kmetijskih in tudi drugih medijih); spreminjamo javno mnenje v naš prid..
- Kaže na določene pozitivne premike na področju zaščite volka

Delno izpolnjeni cilji

- Pozitivni premiki so na področju zahtev sprememb pri dopolnilnih dejavnostih (pri spremembi nas podpirajo ostale NVO); Zahtevamo da se prva faza predelave uvrsti v kmetijstvo brez potrebe po registraciji dopolnilne dejavnosti)
- Izboljšali smo svojo pozicijo med NVO
- Začelo se nam je povečevati članstvo v Združenju
- Zakupljene so domene in gostovanje za internetno stran. Pripravljena je večina vsebina in zbran material za internetno stran.

Neizpolnjeni cilji

- Zaradi pomanjkanja kandidatov, se nismo se udeležili volitev v KGZS, vendar imamo enega svetnika (g.Beja, NSI) in 2 člana v odboru OMD (Gregor Mlakar in Irena Orešnik).

Tekoči projekti

- Paket kmetijske zakonodaje
- 4. sprememba Strateškega načrta

Paket kmetijske zakonodaje

- Smo zelo aktivni v vseh strokovnih skupinah. Usklajujemo se med NVOi.
- Predlagamo poseben člen v Zakonu o kmetijstvu, ki bi zagotavljal stabilno finančno podporo hribovskim kmetijam.

Predlog vsebine člena

1. Strategija ohranjanja »ožjega OMD«

- Posebej je treba določiti območja, kjer so razmere za kmetovanje izredno težke, in zanje pripraviti dolgoročno strategijo ohranjanja.

2. Struktura finančnih sredstev za obstoj in razvoj KMG na OMD

- Sredstva iz PRP (Programa razvoja podeželja) in SKP (Skupne kmetijske politike) se dodelijo sorazmerno z deležem obdelovalnih površin, ki jih ta skupina kmetijskih gospodarstev (KMG) obdeluje.
- Jasno se določi tudi delež financiranja iz nacionalnega proračuna za ohranjanje slovenske krajine (npr. del turistične takse se nameni za podporo OMD območjem).

3. Opredelitev upravičencev do finančnih sredstev

- V zakonu se natančno določi, kdo je upravičen do teh sredstev ter po kakšnih kriterijih se določi zgornja meja pridobljenih sredstev za posamezno KMG na OMD.

Predlog vsebine člena

4. Minimalna finančna podpora na hektar

- Določi se odstotek finančnih sredstev, vezanih na minimalno plačo, ki pripada kmetu na hektar kmetijskih površin v izjemno težkih pogojih, pri čemer se upošteva število točk KMG na OMD.

5. Povečanje investicijskih sredstev

- Kmetije na OMD območjih težko dostopajo do investicijskih sredstev ali pa si težko zagotovijo lastni delež za sofinanciranje. Zato predlagam, da se neposredne podpore in subvencije na hektar kmetijske površine znatno povečajo.

Obrazložitev predloga člena

Področje OMD (območja z omejenimi dejavniki za kmetovanje) ima ključno vlogo pri:

- ⌚ zagotavljanju samooskrbe,
- ⌚ ohranjanju obdelane krajine,
- ⌚ varovanju kulturne dediščine,
- ⌚ poseljenosti podeželja,
- ⌚ razvoju slovenskega turizma.

Ustavna podlaga

- **71. člen Ustave RS:**

"Država skrbi za gospodarski, kulturni in socialni napredek prebivalstva na gorskih in hribovskih kmetijah."

4. Sprememba Strateškega načrta

- **Predlagali smo:**
  - **Vrednot točke OMD naj se dvigne na 1 EUR (100% pokritje razlike zaradi težavnosti obdelave.)**
  - **Iz plačil OMD naj se izločijo površine, na katerih ni pridelave hrane (travinje brez obtežbe)**
  - **Na plačilih OMD naj se uvede regresija pri 20 hektarjih primerljivih površin**
  - **Na plačilih OMD naj se uvede kapica pri 40 hektarjih primerljivih površin**

Obrazložitev predloga spremembe SN

- Slovenija ima izrazito investicijsko zanemarjene srednje velike in male kmetije kmetje, kamor spada velika večina hribovskih in gorskih kmetij.
- Pomemben delež sredstev se namenja tudi za namene brez pridelave hrane, pri tem pa se nam zmanjšuje samooskrba in s tem prehranska suverenost.
- Starostna struktura gospodarjev je najbolj kritična pri malih in srednjih kmetijah.

Obrazložitev predloga spremembe SN

Usmeritve EK za naslednje programsko obdobje:

- Podpora malim in srednje velikim kmetijam
- Zmanjšanje birokracije
- Pridelava hrane
- Pomladitev kmetijstva

Obrazložitev predloga spremembe SN

Geostrateška situacija:

- Nujnost sprememb takoj!
- Pričakovati je veliko zmanjšanje sredstev za kmetijstvo v naslednjem programskem obdobju (prioritete na področju varnosti in vračanje najetih kreditov NEXT GEN).

Povprečna velikost kmečkih gospodarstev po razredih glede na SO (standardni output)

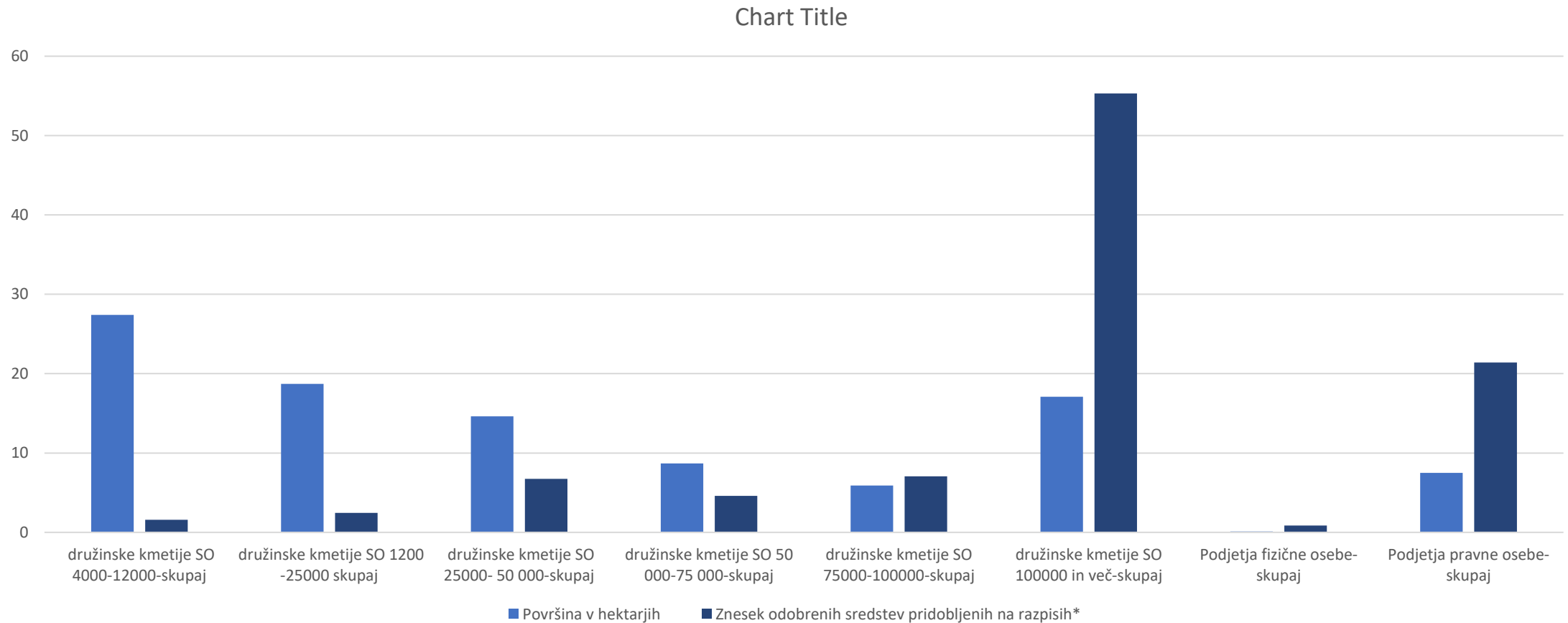
Kmetije glede na višino standardnega outputa (SO) in pravni status	Število kmetijskih gospodarstev	Povprečna površina v hektarjih	Povprečna površina v primerljivih hektarjih	Povprečni GVŽ na kmečko gospodarstvo
Družinske kmetije SO 4000-12000	23294	5,1	3,6	2,7
Družinske kmetije SO 12000 -25000	8342	9,7	7,5	6,9
Družinske kmetije SO 25000- 50 000	4301	14,7	12,3	12,7
Družinske kmetije SO 50 000-75 000	1807	20,7	18,1	20,6
Družinske kmetije SO 75000-100000	1006	25,2	23,4	26,6
Družinske kmetije SO 100000 in več	1827	40,4	42,1	54,3
Podjetja- fizične in pravne osebe	885	37,0	43,4	16,0

Komu so bila dodeljena sredstva za naložbe v kmetijska gospodarstva (4.1) v preteklem programskem obdobju?

- Tri četrte vseh naložb kmetijska gospodarstva (4.1) je bilo namenjeno velikim družinskim kmetijam in podjetjem (nad 105 000 SO), ki obdelujejo le četrto slovenskih kmetijskih zemljišč.
- Večina sredstev je bilo dodeljeno kmetijam v vzhodnem delu Slovenije (70%).
- Posebej so bile zapostavljene kmetije srednje velikosti (od 12000 SO do 105 000 SO), ki obdelujejo približno polovico slovenskih zemljišč in so ključne za samooskrbo, obdelanost in poseljenost podeželja.

KZU in odobrena sredstva za naložbe v kmetijska gospodarstva (4.1)

Ključni razlogi za tako stanje!

- **Tekma med neenakimi kmetijami; Pomankanje specializiranih razpisov glede na tip in velikost kmetije**
- **Sredstva (ovojnice) niso določena vnaprej in ne upoštevajo teže in pomena posameznih kmetij glede na strateške cilje (samooskrba, poseljenost, obdelanost)**
- **Kmetije z manj razvitih področij (vzhodna kohezijska regija, manj razvite občine) so imela prednost**

Ključni razlogi za tako stanje!

- Prednost so imele kmetije ki so v investicijo vključile **elemente vezane na zeleno politiko**
- **Dopuščanje špekulacij**
- **Pomankanje tehnoloških in ekonomskih standardov pri ocenjevanju upravičenosti investicije**

Ključni razlogi za tako stanje!

- **Male in srednje kmetije so kapitalsko šibke; delež so-financiranja je za male kmetije in srednje kmetije je bil prenizek, krediti pa neugodni.**
- **Pogoji razpisov se znotraj obdobja spreminjajo.**
- **Ni v zadostni meri upoštevana možnost izvedbe v lastni režiji na podlagi pavšalnih stroškov**

Za konec😊

- Upravni odbor in nadzorni odbor sta bila ves čas delovanja zelo aktivna in sodelovala na skupnih sejah, ki jih je bilo 16. Orodje za izvedbo sestankov(zoom) nam je posodilo Združenje kmečkih Sirarjev Slovenije, za kar se iskreno zahvaljujemo.
- Vse aktivnosti , ki jih je bilo res veliko, je redno beležila Ga. Tilka Klinar, ki je s svojim znanjem v veliki meri prispevala k dobro oblikovanim predlogom na vseh obravnavanih področjih.
- Pri strategiji zaščite volka ima ključno vlogo g. Stane Bergant
- Sodelovali smo z NVOi, še posebej s KGZS